

Silje Carson Olsen

Barnevernets rolle i foreldrekonfliktssaker

The role of child welfare workers in parental conflict cases

Bacheloroppgave i Barnevern
Veileder: Marit Bøhn Sandbæk
Mai 2023

Silje Carson Olsen

Barnevernets rolle i foreldrekonfliktssaker

The role of child welfare workers in parental conflict cases

Bacheloroppgave i Barnevern
Veileder: Marit Bøhn Sandbæk
Mai 2023

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
Institutt for sosialt arbeid

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Denne bacheloroppgaven handler om foreldrekonfliktsaker i barnevernet, hvor jeg drøfter hvilken rolle barnevernstjenesten har når foreldrenes konflikt kan gå utover omsorgen til barnet. Metoden som er anvendt i oppgaven er litteraturstudie, hvor jeg har funnet relevant litteratur og tidligere forskning for å svare på problemstillingen.

Arbeidet med foreldrekonfliktsaker har tidligere blitt ansett som utenfor barnevernstjenestens ansvarsområde. Nå er det ikke uvanlig at barnevernstjenesten mottar bekymringsmelding som angår foreldrenes konflikt, dermed vil det være nyttig med mer kunnskap om denne type saker. I denne oppgaven drøfter jeg arbeidet med foreldrekonflikter i barnevernet og hvilke utfordringer som kan oppstå, med vanskelige grensedragninger mellom barnevernsloven og barneloven. Videre tar drøftingen utgangspunkt i barnets stemme og hvorfor det er viktig at barnet selv har mulighet til å medvirke, før jeg tilslutt drøfter hvordan barnevernstjenesten kan hjelpe foreldrene med å påvirke tilknytningen til barnet ved råd og veiledning. I avslutningen blir det oppsummert noen sentrale poeng ved studien.

Abstract

This bachelor's thesis revolves around parental conflict cases in the child welfare system, where I discuss the role of the child welfare services when parental conflict can impact the well-being of the children. The method employed in this thesis is a literature review, where I have gathered relevant literature and previous research to address the thesis issue.

Working with parental conflict cases has previously been considered outside the scope of the child welfare services responsibilities. However, it is now not unusual for the child welfare services to receive reports of concerns related to parental conflict. Therefore, it would be useful to gain more knowledge about this type of situation. In this thesis, I discuss the work with parental conflicts in the child welfare system and the challenges that may arise, including the difficult boundary lines between The Child Welfare Act and The Children Act. Furthermore, the discussion is based on the importance of the child's voice and why it is crucial for the child to have the opportunity to participate. Finally, I explore how the child welfare services can assist parents in influencing their attachment to the child through advice and guidance. In the conclusion, I summarize some key points from the study.

Innholdsfortegnelse

1.0	Innledning	3
	1.1 Tema og problemstilling.....	3
	1.2 Oppbygning og avgrensning.....	3
	1.3 Sentrale begreper	4
	1.3.1 Omsorgssvikt	4
	1.3.2 Barnets beste	4
	1.3.3 Barnekonvensjonen.....	4
2.0	Bakgrunn for tema	5
	2.1 Juridiske rammer	6
	2.1.1 Barnekonvensjonen.....	6
	2.1.2 Lov om barnevern.....	7
	2.1.3 Lov om barn og foreldre	7
	2.1.4 Barnets medvirkning.....	8
3.0	Metode	8
	3.1 Fremgangsmåte	8
	3.2 For forståelse.....	9
	3.3 Kildekritikk	9
4.0	Teori	10
	4.1 Barnevernets rolle i foreldrekonfliktsaker.....	10
	4.1.1 Mottaksfasen.....	10
	4.1.2 Undersøkelsesfasen.....	10
	4.1.3 Tiltaksfasen.....	11
	4.2 Foreldrekonflikt	11
	4.2.1 Sentrale kjennetegn ved høykonflikt mellom foreldre	11
	4.2.2 Konsekvenser for barn og unge som lever med foreldrekonflikt	13
	4.3 Tilknytningsteori.....	15
5.0	Drøfting	16
	5.1 Arbeidet med foreldrekonflikter i barnevernet	16
	5.1.1 Hjelpetiltak	18
	5.2 Utfordringer ved å arbeide med foreldrekonfliktsaker i barnevernet	19
	5.3 Grensearbeid mellom barnevernsloven og barneloven.....	21
	5.4 Barnets stemme i foreldrekonfliktsaker	22
	5.5 Tilknytningsarbeid i råd og veiledning.....	23
6.0	Oppsummering og avslutning	24

1.0 Innledning

1.1 Tema og problemstilling

Lov om barnevern (heretter barnevernsloven) sitt formål er å sikre at alle barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Barnevernet skal arbeide for at barn og unge opplever en trygg oppvekst som tilrettelegger for deres helse og utvikling, jf. Bvl. §1-1. I løpet av min praksisperiode hos Barne- og familietjenesten, avdeling tiltaksteam, fikk jeg innblikk i hvor stor andel av familiene som hadde behov for hjelpetiltak på bakgrunn av foreldrenes interne konflikter. Dette var noe jeg opplevde som svært krevende, og var et tema jeg dermed ønsket å undersøke nærmere. Denne studien vil handle om hvordan barnevernstjenesten arbeider med familier hvor det er høy konflikt mellom foreldrene. Videre vil oppgaven se på hvordan konflikt mellom foreldrene kan føre til omsorgssvikt overfor barnet. Problemstillingen jeg har valgt å undersøke er:

Hvilken rolle har barnevernstjenesten når foreldrenes konflikt kan gå utover barnets omsorgssituasjon?

1.2 Oppbygning og avgrensning

I oppgavens første kapittel presenteres kort temaet og problemstillingen jeg har valgt å undersøke, før jeg videre presenterer oppgavens oppbygning og avgrensning for deretter å greie ut om noen sentrale begreper. I oppgavens andre kapittel har jeg valgt å presentere bakgrunn for temaet med relevant statistikk og tidligere forskning. Videre i kapittel 2 presenteres noen juridiske rammer som har relevans for studien. I kapittel 3 presenteres metoden som er brukt, med fremgangsmåte, forforståelse og kildekritikk. I kapittel 4 presenteres teorien som ligger til grunn for kapittel 5 som er drøfting av problemstillingen. Til sist fremlegges en kort oppsummering med noen sentrale poeng.

Begrepet «foreldrekonflikt» kan omfatte mange typer konflikt. Jeg har valgt å avgrense begrepet på bakgrunn av eget interessefelt og oppgavens ordbegrensning. I denne oppgaven vil begrepene «foreldrekonflikt» og «høykonflikt» brukes om hverandre, og vil omhandle saker hvor det er konflikt mellom foreldre som ikke lenger bor sammen, hvor konflikten kjennetegnes ved å være intens, fastlåst og langvarig (Heggdalsvik, 2020). Det kan være konflikt på bakgrunn av skilsmisse, samlivsbrudd, dårlige samarbeidsevner, samvær med

felles barn, økonomi, barnets bosted og utøvelse av foreldreskap. Jeg har valgt å avgrense oppgaven til at «konflikt» ikke omfavner konflikt med utgangspunkt i rus og mistanke om vold og overgrep. «Barn» i denne oppgaven vil omhandle alle mellom 0-18 år.

1.3 Sentrale begreper

Oppgaven tar for seg noen sentrale begreper som videre vil bli redegjort for. Det blir også introdusert andre begreper underveis i oppgaven.

1.3.1 Omsorgssvikt

Omsorgssvikt oppstår når et barn opplever betydelig sviktet ivaretagelse av ens grunnleggende behov for stimulering, oppfølging og beskyttelse (Kvello, 2015, s. 213). En definisjon av omsorgssvikt varierer med tiden en lever i, eller den etnisiteten et barn er en del av. Det vil dermed være ulikheter i definisjonen av hva omsorgssvikt er, og hvor grensen mellom god nok og ikke god nok omsorg ligger (Kvello, 2015, s. 217).

1.3.2 Barnets beste

Barnets beste er ett av tre grunnprinsipper i dagens barnevernlov, og er viktig i alle beslutninger og handlinger i barnevernet. Alt barnevernsarbeid skal vurderes etter prinsippet om barnets beste (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 27). Barnets beste er nedfelt barnevernsloven §1-3, hvor det står at barnets beste skal være et «grunnleggende hensyn», og at alle tiltak som blir iverksatt skal være til «barnets beste». Hensynet til barnets beste er også nedfelt i FNs Barnekonvensjon artikkel 3, hvor det står at ved alle handlinger som berører barn skal barnets beste være et grunnleggende hensyn (Barnekonvensjonen, 1989, art. 3).

1.3.3 Barnekonvensjonen

Barnekonvensjonen er en internasjonal menneskerettighetskonvensjon som gir barn juridisk status, og som gir barn krav på beskyttelse og økt rettssikkerhet. Barnekonvensjonen legger til grunn at barn har behov for spesielle vernetiltak og omsorg, og presiserer at menneskerettighetene også skal gjelde for barn (NOU 2012:5, s. 35). Barnekonvensjonen er basert på FNs erklæring om barnets rettigheter og ble vedtatt i 1989, trådte i kraft 1990, og ble ratifisert året i Norge året etter (FN-sambandet, 2023).

2.0 Bakgrunn for tema

Det fødes omkring 50 000 barn i Norge hvert år (ssb.no). Flere barn enn tidligere fødes utenfor ekteskap, og antall skilsmisser har økt de siste årene (NOU 2012:5, s. 34). Flere og flere barn utsettes for sterke og langvarige konflikter mellom foreldrene i forbindelse med foreldrenes samlivsbrudd, økonomi og samvær, noe som vil gå utover barnets trivsel og utvikling (Barne- og familiedepartementet, 2013, s. 5).

Sudland (2019) viser til at barnevernstjenesten tidligere har blitt kritisert for å ikke gi tilstrekkelig støtte til barn som er utsatt for høykonflikt. Barnevernet har fått et større ansvar når det gjelder å håndtere familiekonflikter, og det er mer fokus på å utvikle et godt samarbeid mellom barnevern og familievern. I tillegg er det lagt mer fokus på å identifisere og utrede problemstillinger som står i grenseland mellom barneloven og barnevernsloven (Barne- og familiedepartementet, 2013; Heggdalsvik, 2020). Saker som omhandler foreldrekonflikter har tidligere blitt ansett som utenfor barnevernets mandat og ansvarsområde, hvor sakene i stor grad havnet hos familievernkontoret og domstolene. Nå er det ikke uvanlig at barnevernet får inn saker der konfliktnivået mellom foreldrene står sentralt, og ofte vil barnevernsansatte oppleve disse sakene som spesielt krevende da det er utfordrende å nå inn til familien (Jevne & Ulvik, 2012, s. 20). I dag har vi mer kunnskap om hva det vil innebære for et barn å vokse opp i et miljø preget av høykonflikt mellom foreldre. Konfliktene kan i ytterste konsekvens svekke foreldrenes omsorgsevne og skade barnets utvikling, samt påvirke barnets livskvalitet og trivsel negativt (Gard & Wæhler, 2019). Ifølge statistisk sentralbyrå (SSB) kom det i år 2021, 8150 bekymringsmeldinger til barnevernet som omhandlet bekymring om «høy grad av konflikt i hjemmet», av disse ble 974 henlagt. Her er det viktig å merke seg at det vil omhandle all grad av konflikt i hjemmet, ikke bare konflikt mellom foreldre som vil være fokuset i denne oppgaven.

Høykonflikt mellom foreldrene er ofte preget av høy grad av sinne, fiendtlighet, mistillit og en destruktiv kommunikasjonsstil. Deres manglende evne til å komme frem til kompromiss eller gode løsninger overfor barnets bosted, økonomi, rutiner og barneoppdragelse er det som ofte opprettholder konflikten (Cashmore & Parkinson, 2011; Sudland, 2019, s. 248). En studie gjort av Heggdalsvik (2020) fant resultater for negative følger for barnets helse og utvikling som en konsekvens av foreldrenes konflikt. Det blir i studien pekt på hvordan barnet utsettes for stress, hvordan barnet tar på seg ansvar som ikke barn skal ha, og videre at de utsettes for

trusler og lojalitetskonflikter mellom foreldrene. Barna vil ofte kjenne på stress og angst, hvor de lever i en konstant beredskap for foreldrenes krangler (Heggdalsvik, 2020). En studie av Sudland & Neumann (2020) viser at saksbehandlerne hevder at barnet trenger beskyttelse på bakgrunn av konfliktens omfang og alvorlighetsgrad. Barnevernsarbeiderne observerte at barnas oppførsel var ulikt fra det som forventes av barn på samme alder. Noen barn vil slite med angst, flere kan miste appetitt, andre er reserverte og viser lite glede, mens andre barn skjuler hvordan de har det (Sudland & Neumann, 2020, s. 688). Saksbehandlerne opplevde få endringer i familien ved hjelp av frivillige hjelpetiltak, og anser disse tiltakene som utilstrekkelige i de fleste tilfeller. Flere av saksbehandlerne vurderte det som mer hensiktsmessig å pålegge hjelpetiltak for å tvinge foreldrene til å samarbeide til det beste for barnet (Sudland & Neumann, 2020 s. 693).

2.1 Juridiske rammer

Videre presenteres juridiske rammer som er relevant i arbeidet med foreldrekonflikt. De juridiske rammene vil presenteres i lys av Barnekonvensjonen, Lov om barnevern og Lov om barn og foreldre.

2.1.1 Barnekonvensjonen

FNs Barnekonvensjon trådte i kraft i Norge 7.februar 1991, og ble i 2003 inkorporert gjennom menneskerettighetsloven (Smith, 2012, s. 27). Barnekonvensjonen har hatt stor betydning, og bidratt til økt rettssikkerhet blant barn, blant annet ved at barnets stemme skal bli hørt (Smith, 2012, s. 29).

For at et barn skal kunne utvikle seg adekvat med integritet, empati og selvstendighet er en avhengig av god nok omsorg fra voksenpersoner. Barnekonvensjonen artikkel 7 nr.1, artikkel 16 og artikkel 9 gir barnet rett til familie og familieliv, blant annet gjennom å ha rett til å kjenne og få omsorg av sine biologiske foreldre, og gjennom retten til beskyttelse mot inngrep i barnets familie- og privatliv. Retten til omsorg fra sine foreldre anses å være en grunnrettighet for barn (Stang, 2012, s. 157).

Artikkel 3 i barnekonvensjonen omhandler hensynet til barnet beste. Det slås fast at hensynet til barnets beste skal komme først og være det grunnleggende hensyn ved alle handlinger som omhandler barn. Innholdet i artikkelen varierer avhengig av hvilken kontekst og kultur en

befinner seg i. Et grunnleggende element i hensynet om barnets beste er likevel å ha respekt for barnets fulle menneskeverd og integritet (Haugli, 2012, s. 52).

2.1.2 Lov om barnevern

Barnevernets arbeid reguleres først og fremst av barnevernsloven, med ens tilhørende forskrifter, rundskriv og veiledere (NOU 2012:5, s. 36). I 2023 trådte det i kraft en ny barnevernlov som erstattet den gamle barnevernsloven av 1992. Målet med det nye barnevernsloven er å sikre økt rettssikkerhet for de som mottar hjelp fra barnevernet, og skal gi enda flere barn en trygg oppvekst (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, u.å.). Barnevernsloven skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Det står videre at loven skal bidra til at barn og unge får gode og trygge oppvekstsvilkår, jf. Bvl. §1-1. Dette gjelder også for barn som lever med foreldre som er i konflikt med hverandre.

Barnevernsloven tar utgangspunkt i ulike grunnprinsipper som får betydning for barnevernstjenestens arbeid med familier, og som bygger på grunnleggende verdier samfunnet vårt er bygd på. Disse grunnprinsippene er prinsippet om barnets beste, det mildeste inngreps prinsipp og det biologiske prinsipp. Prinsippet om barnets beste regnes ofte som det overordnede prinsippet, hvor barnevernets oppgave er å sette i verk tiltak som er til det beste for barnet. Hva som regnes som det enkeltes barns beste må vurderes opp mot barnets behov og livssituasjon. Om ikke barnets behov for omsorg og beskyttelse samsvarer med foreldrenes interesser, vil barnets interesser og behov gå foran (NOU 2012:5, s. 41). Det mildeste inngreps prinsipp handler om at tiltakene som blir satt i verk ikke skal være mer inngripende enn nødvendig for å nå målet. Det biologiske prinsipp handler om at barn så langt som mulig skal vokse opp med sine foreldre, hvor foreldrene har det primære ansvaret for barnets omsorg. Tiltak etter barnevernsloven skal først og fremst skje i hjemmet, uten behov for å skille barnet fra foreldrene. Det er strenge vilkår for at barnet skal flyttes bort fra sine biologiske foreldre (NOU 2012:5, s. 41).

2.1.3 Lov om barn og foreldre

Lov om barn og foreldre (heretter barneloven) regulerer spørsmål angående foreldreansvar, barnets bosted og samvær. I barneloven §48 kommer det til uttrykk at hensynet til barnets beste skal være det sentrale i avgjørelsene og resultatene i hver enkelt sak. Lovens

utgangspunkt er at avgjørelsesmyndigheten til foreldrene skal rettes etter barnets interesser og behov (Barne- og familiedepartementet, 2013, s. 8). Det følger av barneloven §51 at alle foreldre med felles barn må møtes til en times obligatorisk mekling ved ekteskapsbrudd.

2.1.4 Barnets medvirkning

Barnets rett til medvirkning er nedfelt i dagens barnevernslov §1-4, Barnekonvensjonen artikkel 12 og 13, Grunnloven §104 og i forskrift om medvirkning og tillitsperson. I forskrift om medvirkning og tillitsperson §3 er medvirkning definert med at barnet skal få tilstrekkelig og tilpasset informasjon og gis mulighet til fritt å gi uttrykk for sine synspunkter. Det står videre at barnet skal bli lyttet til og synspunktene til barnet skal tillegges vekt i samsvar med barnets alder og modenhet. Formålet med forskriften er å styrke barnets medvirkning og innflytelse i barnevernet, samt styrke barnets posisjon og gi bedre rettssikkerhet for barnet (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 50).

3.0 Metode

Metoden er redskapet vi bruker for å undersøke noe. Den forteller oss hvordan en bør gå fram for å tilegne eller etterprøve kunnskap (Dalland, 2020, s. 54). I denne oppgaven er litteraturstudie metoden som er brukt for å undersøke problemstillingen. Litteraturstudie er en metode der en undersøker og analyserer allerede eksisterende litteratur innenfor et forskningsområde og tema. Dette kan være litteratur i form av for eksempel publiserte vitenskapelige artikler, rapporter og bøker (Johannessen, Tufte & Christoffersen, 2016, s. 105).

3.1 Fremgangsmåte

Første trinn i studiet var å komme frem til et tema og en relevant problemstilling som jeg ønsket å undersøke nærmere. Måten jeg har jobbet med studiet er å først og fremst finne litteratur gjennom ulike databaser. Jeg startet med Oria hvor jeg begrenset antall søkeord, og endte opp med søkeord som «foreldrekonflikt» og «barnevern». Ved å kun bruke disse to søkeordene kom jeg frem til flere relevante og gode treff som jeg har tatt i bruk i min oppgave. Videre har jeg tatt i bruk en søkestrategi som Dalland (2020) referer til som «snøballmetoden» hvor jeg har sett i litteraturlisten til aktuelle artikler, rapporter, masteroppgaver og doktoravhandlinger som har gitt meg mer aktuell litteratur. Jeg har også

gjennom oppgaven anvendt lovverket og statistikk fra statistisk sentralbyrå (SSB). Etter snart tre år med utdanning har jeg tatt vare på flere relevante bøker som jeg også har anvendt jevnt i oppgaven, i tillegg til å låne bøker fra NTNUs Universitetsbibliotek. Det har vært viktig for meg å bli godt kjent med innholdet i litteraturen som var funnet, hvor jeg vurderte relevans og kvalitet. Jeg brukte tid på å få overblikk over temaene, så startet prosessen med å plukke ut litteratur med mest relevans for min problemstilling.

3.2 Forforståelse

Alle har sine personlige holdninger, verdier og tanker om ulike temaer, noe som ofte vil prege oppgavens utforming. Det vil være umulig å starte en oppgave med uvitenhet og «blanke ark» da en alltid vil ha en mening og tanker om det fenomenet en skal undersøke før en starter. Man påvirkes av sin forforståelse, og vil ofte lete etter svar som kan bekrefte sin forforståelse. For å unngå å bli påvirket av sin forforståelse, er det viktig å være bevisst på dette gjennom hele oppgaveskrivingen (Dalland, 2020, s. 60). Under mitt arbeid med oppgaven har jeg gjennom hele perioden vært bevisst på hvordan jeg selv har erfart arbeidet med foreldrekonfliktsaker i praksisperioden, og prøve å legge de erfaringene til side for å være åpen for andre erfaringer, meninger og tanker angående problemstillingen.

3.3 Kildekritikk

Det har vært viktig for meg å finne frem til litteratur som på best mulig vis vil belyse min problemstilling. Sentralt for litteraturstudie er å beherske kildekritikk hvor kildene må gjennom en prosess for å sjekke om de kan brukes i studien (Dalland, 2020, s. 139). Kildekritikk handler om å vurdere og karakterisere litteraturen som er funnet angående temaet, noe som styrker oppgavens relevans og gyldighet (Dalland, 2020 s. 157). Jeg har blant annet tatt i bruk artikler som er fagfellevurderte for å øke påliteligheten og relevansen innenfor min problemstilling. Jeg har forsøkt å ta i bruk litteratur av nyere dato, men mye av litteraturen som har vært å finne har vært noe eldre, som har gjort at det vil være en blanding av ny og eldre litteratur i studien. Statistikken som er funnet vil være så oppdatert som mulig for å få et mest korrekt bilde av dagens situasjon. I studien vil det også bli presentert noe sekundærlitteratur, hvor forfatteren jeg har referert til har bearbeidet og presentert litteratur som opprinnelig tilhører en annen forfatter.

4.0 Teori

4.1 Barnevernets rolle i foreldrekonfliktsaker

Det vil hovedsakelig være familieverntjenesten som bistår med hjelpetilbud som er rettet mot familier som opplever problemer og konflikter i parforholdet. Om foreldrene ikke klarer å løse konfliktene selv, kan familievernkontoret bistå med å redusere konflikten mellom foreldrene, fremme samarbeid og hjelpe foreldrene med å fokusere på å ivareta barnets behov (Heggdalsvik, 2020). Barnevernets rolle og mandat faller innenfor de sakene hvor foreldrene er i så langvarig og intens konflikt med hverandre at det går utover omsorgen for barna (Barne- og familiedepartementet, 2013, s. 22). Det praktiske arbeidet i barnevernstjenesten starter i mottaksfasen hvor barnevernet mottar bekymringsmelding, før den enten blir henlagt eller sendt videre til undersøkelsesfasen. Etter endt undersøkelse vil saken bli sendt videre til tiltaksfasen, om ikke saksbehandlerne velger å henlegge (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 86).

4.1.1 Mottaksfasen

Om barnevernstjenesten mottar en bekymringsmelding som omhandler foreldre som er i konflikt med hverandre, må denne meldingen behandles i barnevernstjenesten som alle andre meldinger som kommer inn. Vurderingen som blir gjort i denne fasen, så vel som alle andre, skal bli tatt med utgangspunkt i barnets omsorgssituasjon og barnets beste, jf. Bvl. §1-3.

Dersom bekymringsmeldingen innebærer bekymring for samværshjemmet, og ikke bostedshjemmet til barnet, må barnevernstjenesten gjøre bostedsforelderen kjent med meldingen som er kommet inn (Barneombudet, 2012, s. 60).

4.1.2 Undersøkelsesfasen

Barnevernstjenesten har en rett og plikt til å gjennomføre undersøkelser dersom det foreligger «rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunnlag til å iverksette tiltak etter loven», jf. Bvl. §2-2. Undersøkelsesfasen kan blant annet bestå av samtaler med barnet og foreldrene, hjemmebesøk, samspillobservasjoner og innhenting av opplysninger fra andre offentlige myndigheter. Bvl. §2-2 fremhever videre viktigheten av at en skal undersøke barnets helhetlige omsorgssituasjon og behov, og ikke bare der barnet har sin bostedsadresse. Videre sier bestemmelsen at undersøkelsen skal gjøres så skånsomt som mulig, jf. bvl. §2-2 (3). Barnevernstjenesten må innhente opplysninger fra begge foreldrene, men må vurdere hvilke opplysninger som er nødvendige å innhente, jf. det mildeste inngreps prinsipp. På slutten av undersøkelsesfasen er det nødvendig for barnevernstjenesten å fatte en beslutning

basert på den faktiske informasjonen som er innhentet, i tillegg til en oppsummering av barnevernstjenestens faglige vurderinger vedtaksmyndighet (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 106). Undersøkelsen har tre mulige utfall: 1) barnevernstjenesten kan henlegge på bakgrunn av at vilkårene ikke er tilstede for å sette inn tiltak, 2) barnevernstjenesten kan fatte vedtak om tiltak der barnevernstjenesten selv har vedtaksmyndighet, 3) barnevernstjenesten kan foreslå tiltak ovenfor Barnevern- og helsenemnda på de tiltakene hvor nemnda har vedtaksmyndighet (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 106).

4.1.3 Tiltaksfasen

Om barnevernstjenesten har konkludert med tiltak er det flere alternative tiltak som kan velges med hensyn til sakens karakter og alvorlighetsgrad. Hjelpetiltak etter barnevernsløven kapittel 3 i form av råd og veiledning er et mye brukt tiltak i saker som omhandler konflikt mellom foreldrene. Barnevernstjenesten kan også råde foreldrene til å ta kontakt med familievernkontoret og konfliktrådet, samt andre hjelpeinstanser som kan hjelpe dem med det som faller utenfor barnevernstjenestens mandat. For å finne ut hvilket hjelpetiltak som passer den enkelte familie best, må en ta i bruk skjønn og kreativitet (Barne- og familiedepartementet, 2013, s. 29). Et annet mer inngripende tiltak etter barnevernsløven er midlertidig akuttvedtak. Barnevernstjenestens leder kan ta avgjørelse om å plassere barnet utenfor hjemmet uten foreldrenes samtykke (Barne- og familiedepartementet, 2013, s. 32). Omsorgsovertakelse er også et alternativt tiltak fra barnevernstjenesten. Dersom barnet ikke får god nok omsorg der barnet bor fast, kan barnevernstjenesten finne grunn til å vurdere om vilkårene for å overta omsorgen etter bvl §5-1 er tilstede. Omsorgsovertakelse er såpass inngripende tiltak at det ikke kan bli gjort før mindre inngripende tiltak har blitt prøvd først jf. bvl. §5-1.

4.2 Foreldrekonflikt

4.2.1 Sentrale kjennetegn ved høykonflikt mellom foreldre

Ofte vil foreldre som har en pågående konflikt klare å løse problemer på en forholdsvis enkel måte. Dette i motsetning til foreldre som lever i høykonflikt, hvor målet til partene ofte vil være å såre eller ødelegge for den andre, og ønsket om å vinne kampen overskygger ønsket om å bistå med en tilfredsstillende trivsel og utvikling til barnet (Helland & Borren, 2015, s. 24).

Kvello (2015) peker på tre forskjellige forhold som kan ha negativ innvirkning på omsorgen for barnet. For det første kan konflikten mellom foreldrene tømme dem for krefter noe som gir dem mindre overskudd til å ta vare på barnet. Dette kan føre til at foreldrene ikke har nok energi og overskudd til å engasjere seg i barnets liv. For det andre kan foreldre som lever i konflikt ha høyere risiko for å utvikle psykiske lidelser, og mange av foreldrene som lever i konflikt har allerede utviklet psykiske lidelser. Dette vil ofte påvirke deres evne til å ta vare på barnet og sørge for dere trivsel og utvikling. For det tredje vil konflikter påvirke familieklimaet, noe som kan virke skremmende for barnet. Det vil skape en følelse av utrygghet, noe som påvirker deres utvikling på lengre sikt (Kvello, 2015, s. 368).

Omsorg for barna synes å være den viktigste kilden til konflikt etter et par har gått fra hverandre. Etter samlivsbrudd vil det særlig være uenigheter knyttet til hvor barnet skal bo fast, samvær, barnas behov og økonomi. Det viser seg at bekymring for barna og barnas motstand mot kontakt med enten mor eller far også er en stor kilde til konflikt, mens økonomiske forhold blir sett på som opprettholdende eller forsterkende faktorer (Cashmore & Parkinson, 2011; Helland & Borren, 2015, s. 36). Foreldrekonflikter som innebærer høy konflikt innebærer et kommunikasjonsmønster som er destruktivt og preget av defensivitet. Kommunikasjonen kan omfatte høy stemmeføring med aggressive angrep og utskjelling av den andre parten, selvforsvar, unngåelse, utestenging, samt innebære kontrollering av den andre for selv å unngå å bli kontrollert. På bakgrunn av dette vil det ofte bli uttrykt negative følelser som sinne, tristhet, sårhet og fortvilelse (Anderson, 2010; Helland & Borren, 2015, s. 29). Andre negative faktorer som kjennetegner en foreldrekonflikt er mangel på evne eller vilje til å forstå den andres synspunkt eller anerkjenne deres perspektiv. En benytter ofte press, trusler eller makt for å få sin vilje gjennom, og det er en oppfatning av et ubalansert maktforhold mellom partene (Helland & Borren, 2015, s. 37). Barn, samt profesjonelle hjelpere som er i kontakt med foreldre som er i konflikt med hverandre kan ofte bli trukket inn i konflikter gjennom triangulering. Triangulering er en prosess hvor en av partene i en konflikt forsøker å dra en tredjepart inn i sin side av konflikten (Helland & Borren, 2015, s. 29).

Et annet kjennetegn ved høykonfliktforeldre er at de ofte vil ha vansker med å skille sine behov fra barnets sine behov. De vil ha vansker med å beskytte barnet fra konfliktene og dermed også vansker med å beskytte barnet mot foreldrenes frustrasjon og fortvilelse. Foreldre som er i konflikt med hverandre opplever ofte misforståelser og feiloppfatninger som

bidrar med å øke konfliktnivået (Helland & Borren, 2015, s. 29). Videre blir foreldrene ofte kjennetegnet av lav kvalitet på foreldreforholdet, med lav til moderat grad av foreldreinvolvering. Foreldrene vil ofte komme i angrepsmodus og beskyldte den andre parten for situasjonen en har havnet i (Helland & Borren, 2015, s. 35).

Gulbrandsen (2013) har gjennom sin studie kommet frem til flere kilder til konflikt mellom foreldre som har gått gjennom et samlivsbrudd. Flere av disse kjenner en igjen i det som er beskrevet ovenfor. Konflikt kan ifølge Gulbrandsen (2013) blant annet komme av at én av partene ikke aksepterer bruddet, og er såret over hvordan bruddet fant sted, mens den andre unngår temaet. Når en går fra hverandre vil ofte en kilde til konflikt være at den ene parten er bekymret for omsorgssvikt hos den andre parten, mens den andre avviser temaet. Økonomi vil ofte være noe som bekymrer, hvor den ene er bekymret overfor hvordan en skal klare å dekke utgifter, omsorgsoppgaver og jobb. Videre beskriver Gulbrandsen (2013) at barn vil ta initiativ til endringer, noe som kan fortolkes ulikt av foreldrene og dermed skape mer konflikt. Foreldrene har ofte ulike livsprosjekter, og dermed uforenlige ideer om fremtiden og hvordan foreldreskapet skal gjennomføres. En siste kilde er ifølge Gulbrandsen (2013) at andre påskynder konflikten.

4.2.2 Konsekvenser for barn og unge som lever med foreldrekonflikt

Barn som har opplevd at foreldrene har gått fra hverandre reagerer ofte med sorg, sinne og fortvilelse. Har samlivsbruddet vært preget av høy konflikt mellom foreldrene kan barn reagere med enda sterkere emosjoner. Noen av konfliktene vil være såpass langvarige at barnet kan utvikle alvorlige problemer (Nilsen et al., 2012). Ifølge en rapport skrevet av Nilsen, Skipstein & Gustavson (2012) på oppdrag fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet er det høyere nivå av både depresjon, angst, aggresjon, selvskadende atferd og lavere selvtillit blant barn som er vitne til foreldrekonflikt. Foreldrekonflikt henger videre sammen med ulike tilpasningsproblemer blant barn, som fysiologiske reaksjoner, psykiske helseproblemer og tilpasningsvansker. Samlivsbrudd og skilsmisser vil i mange tilfeller føre til tap av inntekt og ofte dårligere levekår, noe som kan føre til konsekvenser for barnet (Nilsen et al., 2012).

Nilsen et al., (2012) skriver videre at emosjonsreguleringen til barnet kan bli påvirket av foreldrekonflikt. Har barn manglende evne til å regulere seg selv, kan de bli mer sårbar for stress. Konflikten mellom mor og far kan også påvirke barnets tilpasning gjennom oppdragelsesstil. Konflikten vil redusere ivaretagelsen av barnet. Foreldre som er i konflikt er

ofte mindre emosjonelt tilgjengelige, er mer aggressive og har mer fiendtlig oppdragelsesstil. Videre kan foreldrekonflikten føre til dårligere samspill mellom foreldrene og barnet, noe som igjen kan øke risikoen for at barn utvikler psykiske problemer eller atferdsproblemer (Nilsen et al., 2012).

Flere faktorer bidrar til å påvirke barns livskvalitet ulikt. Hyppighet, varighet, uttrykk, intensitet, innhold og i hvilken grad konfliktene blir løst er faktorer som kan påvirke effekten av konflikten mellom foreldrene. Hyppigheten av konflikt har ifølge rapporten sammenheng med eksternaliserende og akademiske vansker og usikkerhet, videre vil konfliktens uttrykk og intensitet ha effekt på barns tilpasningsvansker. Konflikten intensitet viser seg også å være forbundet med sinne, hjelpeløshet og atferdsvansker hos barn og unge (Nilsen et al., 2012). Klarer en å løse konfliktene på en hensiktsmessig måte vil det redusere stress hos barn. Videre vil også konsekvensene av foreldrekonflikt avhenge av egenskaper ved barnet som alder, kjønn og mestringsevner, og kjennetegn ved foreldrene, som deres psykiske helse (Nilsen et al., 2012).

Barneombudet (2020) har vært i kontakt med flere barn som opplever at foreldrene deres står i konflikt med hverandre. Flere av barna ga uttrykk for at foreldrene bruker dem som et middel for å såre den andre parten, og mange opplever å være budbringere for foreldrene. Andre barn forteller at de føler de må ta vare på foreldrene mens konflikten pågår, såkalt parentifisering. Parentifisering medfører at barnet trekkes inn i en voksenverden som barnet i realiteten ikke er klar for, og gis flere belastninger enn det som er forsvarlig ut fra barnets alder og modenhet (Barneombudet, 2020). Flere av barna forteller at de opplever det som slitsomt å skulle ta hensyn til foreldrenes ønsker, og har vanskeligheter med å ta opp slike utfordringer med foreldrene personlig. De ønsker ikke å skuffe noen av foreldrene, og opplever å sitte i en vanskelig posisjon mellom foreldrene (Barneombudet, 2020).

Studien til Sudland & Neumann (2020) viser at saksbehandlere i barnevernstjenesten vil vurdere at barn som er utsatt for intens og langvarige foreldrekonflikter vil ha høy risiko for emosjonell omsorgssvikt. Barn som er oppvokst med omsorgssvikt vil utvikle en tilknytning som ikke er basert på kjærlighet, glede og trygghet, noe som er essensielt om barnet skal oppleve trivsel og utvikling (Tetzchner, 2012). Det er likevel viktig å huske på at ikke alle barn og unge som er vitne til foreldrekonflikter utvikler negative konsekvenser (Nilsen et al., 2012).

4.3 Tilknytningsteori

Tilknytningsteori er essensielt for å forstå hvordan foreldrenes konflikt kan påvirke barnets omsorgssituasjon. I følge Tetzchner (2012) dreier tilknytning seg om hvordan barn danner relasjoner og knytter følelser til andre. Små barn har et innebygd tilknytningssystem, hvor hovedfunksjonen er å få barn til å søke til en tilknytningsperson når de har behov for beskyttelse og omsorg. Slik tilknytningsatferd vil i mange tilfeller føre til kjærlighet, glede og en følelse av trygghet. Blir relasjonen derimot truet, kan barn ofte oppleve sjalusi, engstelse og sinne. John Bowlby er en kjent teoretiker innenfor utviklingspsykologien og tilknytningsteori. Ifølge Bowlby handler tilknytning om å søke og opprettholde nærhet, og denne funksjonen varer gjennom hele livsløpet (Tetzchner, 2012, s. 545). Bowlby er blant annet kjent for begrepet om «indre arbeidsmodeller», hvor de indre arbeidsmodellene danner grunnlag for hva barn oppfatter og forventer av andre og seg selv. De indre arbeidsmodellene legger grunnlag for hvordan barn møter omverden og nye relasjoner (Tetzchner, 2012, s. 555).

Mary Ainsworth er en annen kjent teoretiker innen tilknytningsteori. Hun utviklet en metode for å måle tilknytning hos barn, som består i å observere hvordan barnets atferd endrer seg når det blir adskilt fra moren, og hvordan dette kan beskrive tilknytningsatferd. På bakgrunn av studiene sine kom hun og medarbeidere frem til fire ulike tilknytningstyper: trygg tilknytning, utrygg-ambivalent tilknytning, utrygg-engstelig tilknytning, og en siste kalt utrygg-desorientert tilknytning som kom senere (Tetzchner, 2012, s. 546). Hver av tilknytningstypene sier noe om barnets evne til relasjonskompetanse, som er deres evne til å knytte seg til andre mennesker. Når omsorgspersonen er stabile og kjærlige, tilgjengelige, følsomme og aksepterende vil barn utvikle en trygg tilknytning. Barn vil da føle seg forstått og trygge på at omsorgsgiverne tar vare på dem. Når foreldrene bidrar til en trygg tilknytning med god nok omsorg, gir de barnet en trygg base som fungerer som en plattform for å utforske verden (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 72). Barn som har utviklet en utrygg, ambivalent tilknytning har omsorgsgivere som oppleves som ustabile og uforutsigbare. Barnet er i tvil om hvordan det kan få fylt sitt oppmerksomhets- og omsorgsbehov fra omsorgsgiveren, og tyr ofte til midler som intens gråt, sinne og provokasjoner for å oppnå dette. Med en utrygg, engstelig tilknytning oppleves omsorgsgiverne som likegyldige, avvissende, latterliggjørende og undervurderende. Omsorgsgiverne distanserer seg ofte fra barnet, hvor barnet svarer med selv å distansere seg og underspiller egne behov og følelser. Barnets trygghet blir skapt ved å opprettholde avstand (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 72- 73). Det utrygge, desorienterte barnet har omsorgsgivere som er følelsesmessige utilgjengelige, ustabile og uforutsigbare. Det

er ofte foreldre som selv har blitt utsatt for omsorgssvikt i form av vold eller overgrep tidligere i livet, og tar med seg sine vonde erfaringer og opplevelser inn i barnets liv. Kaoset i livet til omsorgsgiverne vil videre skape tilsvarende kaos i barnets liv, hvor barnet vil mangle mulighet til å finne strategier for å skape trygghet (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 73).

5.0 Drøfting

5.1 Arbeidet med foreldrekonflikter i barnevernet

Noen ganger kan konflikt mellom foreldre ha vart over så lang tid og med så høy intensitet at det går ut over omsorgen foreldrene klarer å gi barnet sitt, mens andre ganger klarer foreldrene å holde konflikten under kontroll uten å blande inn barnet. Likevel vil mange barn oppfatte at foreldrene er i konflikt, selv om de ikke blir vitne til selve konflikten. Derfor er det viktig at barnevernstjenester tar bekymringsmeldinger som omhandler «høy grad av konflikt i hjemmet» alvorlig (Barne- og familiedepartementet, 2013, s. 5-6). Bekymringsmeldingene som kommer inn angående foreldrekonflikter meldes vanligvis til barnevernet av barneskolen, politiet eller helsetjenesten (Sudland, 2021, s. 6). Det hender også at foreldre som er i konflikt med hverandre sender inn bekymringsmelding til barnevernstjenesten angående forholdene i hjemmet til den andre forelder. Dette vil ofte være utfordrende for barnevernstjenesten å vurdere, da foreldrene kan ha ulike hensikter med bekymringsmeldingen. Foreldrene kan i noen tilfeller sende inn bekymringsmelding om det andre hjemmet som er ren sjikane, noe som igjen kan øke konfliktnivået mellom foreldre, og samtidig bruke av barnevernsansattes ressurser til noe som blir regnet som unødvendig. Andre ganger vil bekymringsmeldinger være reel, med en hensikt om å beskytte barnet mot ulike former for omsorgssvikt (Barne- og familiedepartementet, 2013, s. 24). Om meldingen er reell, vil foreldrenes bekymringer ofte være knyttet til uenighet om oppdragelse, omsorg, bekymringer for overgrep, uforsiktighet og forsømmelig foreldreskap (Sudland, 2021, s. 6). Barnevernstjenesten må uansett hensikt med meldingen vurdere om vilkårene for å starte en undersøkelse er til stede (Barne- og familiedepartementet, 2013, s. 24).

En foreldrekonflikt som er kjennetegnet som «høykonflikt» vil være så intens at den vil være en del av familiens samspill som kommer til syne gjennom kommunikasjon og holdningene til foreldrene. Foreldrene vil ofte skyldes på og anklage den motsatte part og nekte selv å ta ansvar for situasjonen, noe som vil sette barnevernsansatte i en vanskelig situasjon, som skal unngå å ta parti med noen av partene (Gard & Wæhler, 2019). En konflikt vil i tillegg til å sette preg på hele samspillet til familien også prege undersøkelsesfasen og videre

tiltaksplanen som skrives om det blir opprettet en barnevernssak. Foreldrene er i konstant konflikt og kommer dermed inn i en undersøkelse med en destruktiv holdning fra start (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 196). Foreldrene vil ofte være vanskelige å samarbeide med i undersøkelsesperioden da kommunikasjonen som utspiller seg mellom foreldrene ofte kan komme til syne i kommunikasjonen med barnevernstjenesten (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 196). Kommunikasjonen i veiledningstimene vil ofte være preget av tidvis roping, gråting og stillhet (Sudland, 2019, s. 251). Saksbehandlerne skal bidra til at foreldrene hver for seg føler seg forstått og akseptert i samarbeidet, samtidig som de skal stille seg nøytrale.

Barnevernstjenesten bør være ærlige og tydelige, samtidig som dem er lydhøre ovenfor foreldrene. Saksbehandlere har ofte et ønske om at det skal gå bra med familien med engasjement for barnet i midten, imidlertid kan mange saksbehandlere oppleve det som frustrerende å jobbe med slike saker da en ofte kan føle at en sitter i midten mellom to foreldre som konstant argumenterer mot hverandre. Frustrasjonen som saksbehandlerne ofte vil kjenne på er viktig at ikke blir utspilt overfor foreldrene, da det kan føre til tillitsbrudd i relasjonen (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 197). Det er viktig at barnevernsansatte arbeider med respekt og innlevelse for å opparbeide tillit og en god relasjon til klientene sine. Det kan imidlertid være utfordrende å opparbeide god relasjon med foreldre som er i konflikt, noe som er essensielt for en positiv undersøkelsesperiode. Å opparbeide en god relasjon mellom barnevernsansatte og deres klienter vil være viktig da mange av klientene ofte vil slite med lav selvtillit og mistillit til andre, og er derfor ekstra sårbare for signaler som bekrefter eller avkrefter deres antakelser (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 196). I undersøkelsen vil det derfor være fokus på både selve saken og relasjonsbygging, da det ofte ikke vil være noe fremgang uten relasjon i klientforholdet. Klarer man å utarbeide god relasjon med partene, vil de ofte føle seg trygge i samarbeidet (Gard & Wæhler, 2019).

I saker som omhandler foreldrekonflikter i barnevernet vil skillet mellom god nok omsorg og omsorgssvikt være vanskelig å identifisere. Barnevernet må i arbeidet alltid foreta skjønsmessige vurderinger av hele barnets omsorgssituasjon. Det kan være utfordrende for barnevernstjenesten å vurdere hva som regnes som omsorgssvikt i saker som omhandler foreldrekonflikter, da foreldrekonflikter er et vanlig fenomen i forbindelse med skilsmisse og samlivsbrudd. Barnevernet havner i en situasjon hvor det vil være vanskelig å avgjøre hvor mye konflikt barnet kan tåle før barnevernet burde gripe inn i familien (Sudland, 2023). Når konflikten ser ut til å være hovedproblemet vil det være vanskelig å avgjøre risikoen for skade og å identifisere om familien trenger støtte fra barnevernet. Barnevernsansatte må foreta en

skjønnsmessig vurdering om konflikten vil påvirke foreldrenes psykososiale funksjon, foreldreferdigheter og barnets trivsel og utvikling. Noen foreldre vil til tross for konflikten være gode omsorgsgivere (Sudland, 2019, s. 251).

5.1.1 Hjelpetiltak

Hjelpetiltak i form av råd og veiledning er et mye brukt tiltak i saker som omhandler foreldrekonflikt. Råd og veiledning er en del av det som kalles kompenserende tiltak i barnevernet, hvor hensikten er å redusere belastninger hos barnet, samt sikre barnets stimulering og deltakelse i aktiviteter (Christiansen & Kojan, 2016, s. 99). Råd og veiledning havner ofte innenfor barnevernets frivillige tiltak, som gir foreldrene mulighet til å akseptere eller frastå fra tilbudet. Barneverns- og helsenemnda kan også gi pålegg om hjelpetiltak om vilkårene etter barnevernsloven er oppfylt. Ved at tiltaket er frivillig kan det tenkes at foreldrene vil være mer samarbeidsvillige, da tiltaket er innenfor foreldrenes kontroll. Om foreldrene ønsker å motta hjelpetiltak i form av veiledning, avhenger av om de har følt seg sett og forstått i undersøkelsesfasen (Gard & Wæhler, 2019). Det kan stilles spørsmål om hvor frivillig tiltaket oppleves for foreldrene, da en kan føle seg presset til å avgi samtykke (Kløvfjell & Skippervik, u.å.). Å bli innblandet i barnevernet kan virke skremmende for foreldrene da mange ofte kan ha negative forbindelser med barnevernet. Foreldrene kan kjenne på en avmaktsfølelse i møtene, da de vet at barnevernet har myndighet til å gripe inn i familien om barnevernstjenesten finner at vilkårene er oppfylt (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 248). For mange kan det føre til at de takker ja til et tilbud som er frivillig basert på at de vil fremstille seg som veltalende foreldre, da de er klar over at det vil være til deres fordel. På den andre siden kan mange foreldre også føle at de selv utøver god nok omsorg, og vil motsette seg veiledning til å utøve omsorg da de kan oppleve møte med barnevernet som svært nedverdiggende. Likevel viser det seg at majoriteten opplever hjelpetiltak som noe positivt, da foreldrene føler seg sett og lyttet til (Haugen, Paulsen & Berg, 2012).

Råd og veiledning er et lite inngripende tiltak som ivaretar hensynet til det mildeste inngreps prinsipp. Mange foreldre kan likevel føle at rett til privatliv og familieliv blir betydelig krenket ved at barnevernsansatte bryter inn i hverdagen til familien både i hjemmet og utenfor (Saltnes, 2018). Tiltaket er utformet for å støtte barnet og hjelpe foreldrene med å utøve omsorg og rette fokuset på barnets behov, i stedet for å fokusere på selve konflikten mellom foreldrene. Ved bruk av råd og veiledning vil barnevernstjenesten bygge på foreldrenes ressurser, slik at de blir i stand til å ivareta sine foreldrefunksjoner uten å sette inn andre tiltak

(Barne- og familiedepartementet, u.å.). Målet i veiledning vil ofte være at foreldrene skal kunne kommunisere og samarbeide på en måte som er hensiktsmessig for familiens samspill og barnet. Dette er arbeid som vil ta tid da veiledningen må fokus på både konflikten, relasjon og hovedsakelig barnet. Det vil være fokus på å veilede hvordan konflikten kan få negative følger for barnet, og hjelpe foreldrene til å rette oppmerksomheten fra dem selv til barnets behov (Sudland, 2019, s. 254). Foreldrene kan være enig i at høy konflikt mellom foreldrene ikke er bra for barnet, men kan ha utfordringer med å se at de selv utsetter barna sine for det. Det er viktig at barnevernsansatte er tydelig på hvilke konsekvenser foreldrekonflikter kan ha for barnet, slik at foreldrene klarer å se bort fra konflikten men ha barnet i sentrum (Rasmussen, 2022, s. 59).

5.2 Utfordringer ved å arbeide med foreldrekonfliktsaker i barnevernet

Selv om råd og veiledning er et lite inngripende tiltak, vil en ofte møte på utfordringer i arbeidet med foreldrekonfliktsaker i barnevernet. Barnevernsansatte kan slite med å finne hensiktsmessige måter å hjelpe høykonfliktsfamilier på, og vil ofte oppleve at en befinner seg i en blindgate. Foreldrene oppleves å ha mostand for endringer, og barnevernsansatte har vanskeligheter med å engasjere dem til å ha fokus på barnets behov (Gard & Wæhler, 2019). Barnevernsansatte kan kunne føle på frustrasjon da en ofte kan oppleve at en ikke får gjort jobben sin siden konflikten tar all oppmerksomhet, og foreldrene ser seg blind på alt annet (Rasmussen, 2022, s. 51). Konfliktnivået mellom foreldrene vil ofte være så høyt at fokuset på barnet og barnets behov blir overskygget av konflikten mellom foreldrene. De har gjerne vært på samtaler hos familievernkontoret som ikke har ført noen vei, og dermed mistet håpet om at situasjonen kan bli bedre (Sudland, 2019, s. 251). Når et samarbeid ikke lykkes, kan en oppleve å bli kasteball mellom ulike systemer, som familievern og barnevern (Christiansen & Kojan, 2016, s. 101). På den andre siden kan det tenkes at når en familie er blitt innblandet i barnevernet, vil de starte med «blanke ark» med et ønske om å ha et vellykket samarbeid, og derfor avslutte prosessen med et mer positivt utfall.

Konflikt mellom foreldre tar mye av tiden til barnevernsansatte. Det vil være viktig med en klar agenda for møtene, slik at en unngår at de ansatte blir dratt inn i konflikten, som vil gjøre møtet lite hensiktsmessig (Rasmussen, 2022, s. 50). Mange foreldre makter ikke å være i samme rom som den andre parten (Sudland, 2019). For å i det hele tatt få til en dialog kan en løsning da være å ha separate veiledninger med foreldrene. Slike separate møter kan

imidlertid føre til at barnevernsansatte sitter i en vanskelig posisjon mellom foreldrene, hvor det fort kan oppstå misforståelser mellom foreldrene (Sudland, 2021, s. 8). Dersom en skal lykkes med å ha foreldrene i samme rom, vil det være viktig at foreldrene opplever at den barnevernsansatte har kontrollen. Et viktig verktøy for å lykkes bedre i arbeidet med foreldrekonfliktsaker vil være å ha struktur i samarbeidet, noe som vil skape en trygghet for familien. Det vil være essensielt å utarbeide en plan med en klar agenda og gode rammer for møtene (Gard & Wæhler, 2019).

Generelt vil familier med høykonflikt ha liten eller ingen kontakt med offentlige instanser eller psykiske helsetjenester som kan gi saksbehandlere informasjon og opplysninger om foreldrenes foreldreskap. Uten tilstrekkelig informasjon fra andre offentlige instanser kan det være lite grunnlag for barnevernstjenesten å sette inn tiltak (Sudland, 2021, s. 10). På den ene siden kan det skyldes at foreldrene ofte blir fremstilt som høyt fungerende personer med god inntekt og gode akademiske kvalifikasjoner, som ser ut til å ha tilstrekkelig omsorg til barnet før konflikten startet. Derfor kan det tenkes at foreldrene egentlig vil kunne nyttiggjøre seg av veiledningen fordi de blir regnet som høyt fungerende (Sudland, 2021, s. 7). På den andre siden kan det tenkes at foreldre er bevisst over behovet for å ha kontakt med det offentlige, men har unngått kontakt på bakgrunn av sin manipulerende og lite samarbeidsvillige atferd, noe som foreldrene ofte blir karakterisert som av barnevernsansatte. Dette gjør at barnevernstjenesten kan få ekstra utfordringer med å vurdere barnets omsorgssituasjon og foreldrenes omsorgskvaliteter. Flere foreldre vil også komme med motstridende forklaringer angående hvordan konfliktene startet og hvordan de utspiller seg, noe som igjen gjør det vanskelig for barnevernsansatte å vurdere troverdigheten til foreldrene (Sudland, 2021, s. 8). Foreldrene kjemper om å få de barnevernsansatte på sin side, da vurderingene som blir gjort i barnevernet brukes som dokumentasjon i en eventuell retts sak (Gard & Wæhler, 2019). Dette vil ofte ende med at barnevernsansatte føler seg handlingslammet ved at de ikke vet hva som er sant, og det er vanskelig å trekke en konklusjon i arbeidet (Rasmussen, 2022, s. 52). I tillegg til å motta anklager og påstander i møte med de ansatte vil også barnevernsansatte motta lange telefonsamtaler, eposter og meldingsutvekslinger noe som igjen tar mye tid og ressurser, noe som for enkelte kan være avgjørende, mens for andre vil det bli kvalifisert som sløsing av tid (Sudland, 2021, s. 8).

5.3 Grensearbeid mellom barnevernsloven og barneloven

Det juridiske rammeverket i barnevernet omfatter flere regelverk som forvaltningsloven, barneloven, sosialtjenesteloven og tvisteloven (NOU 2012:5, s. 36). Barnevernsansatte som arbeider med foreldre som er i konflikt med hverandre opererer i et grenseområde mellom barneloven og barnevernsloven. I saker som omhandler foreldrekonflikt fastsetter barneloven forelderens rettigheter og plikter i forhold til foreldrerettigheter, mens barnevernsloven viser til terskler for å gripe inn i familien for å sikre barns trivsel og utvikling. Dette skillet vil for enkelte barnevernsansatte være vanskelig å identifisere i arbeidet (Sudland, 2019, s. 249).

Det vil i enkelte tilfeller være utfordrende å skille mellom når en foreldrekonflikt er en barnevernssak eller en sak etter barneloven. Etter samlivsbrudd og skilsmisse er det ikke uvanlig at det oppstår konflikter angående barnets bosted, foreldreansvar og samvær. Slike spørsmål havner utenfor barnevernets ansvarsområde, men havner innenfor barnelovens mandat. Dersom konflikten utvikler seg til å bli så intens og langvarig at det går utover foreldrenes omsorgsevne ovenfor barnet, har barnevernstjenesten mandat til å tre inn etter vilkårene i barnevernsloven (Barne- og familiedepartementet, 2013, s. 8-9). Saksbehandlere vil ofte kjenne på frustrasjon da de sitter med en opplevelse av at foreldrekonflikten vil påvirke barnet, men innholdet i konflikten faller ikke inn under det barnevernstjenesten har mandat til å bistå med. Mange kan ha en følelse av at de likevel må hjelpe familien, og dermed gripe inn selv om vilkårene ikke er fullt tilstede (Rasmussen, 2022, s. 46). Det er viktig at barnevernstjenesten ikke blander seg i vanskelige juridiske spørsmål, og heller råder foreldrene til å ta kontakt med blant annet familievernkontoret eller konfliktrådet. Det vil videre være viktig å ha god kjennskap til de ulike lovene, da barnevernstjenesten ofte står i en vrien situasjon omkring konflikten og dens innhold (Rasmussen, 2022, s. 46).

Hvis barnevernstjenesten opplever at omsorgssituasjonen hos samværsforelder er av den karakter at samvær bør stoppes eller begrenses, har ikke barnevernstjenesten myndighet til å ta en avgjørelse på dette, men må anbefale og begrunne hvorfor dette vil være det beste for barnet ut fra sin barnevernfaglige vurdering. Dersom omsorgen hos bostedsforelder er av slik karakter at det vil være skadelig for barnet å bli boende der, må undersøkelsen konkludere med at barnevernstjenesten anbefaler at barnets faste bosted blir flyttet til samværsforelder. Blir ikke foreldrene enige, kan en reise sak for retten (Barne- og familiedepartementet, 2013, s. 25-28). Dette vil innebære at barnevernet ofte tar parti med den ene av foreldrene, hvor en har mer forståelse for den ene av partenes synspunkter. Slike vurderinger vil ofte oppleves

som krevende og en skal være varsomme med å komme med anbefalinger, da barnevernsansatte har lett for å bli manipulert av foreldre som er i konflikt med hverandre. På den andre siden kan slike anbefalinger til slutt ende opp med å være til barnets beste (Jevne, 2017, s. 52).

Barnevernsansatte vil ofte kjenne på at foreldrene som mottar hjelpetiltak har forventninger til dem. Foreldrene vil ha forventninger til hvordan barnevernstjenesten skal forholde seg til konflikten, og hvordan de ansatte skal ta stilling til konflikten og hjelpe foreldrene med avgjørelser. Forventningene vil ofte ikke tilfredsstilles, da de vil falle utenfor barnevernets ansvarsområde (Rasmussen, 2022, s. 48).

5.4 Barnets stemme i foreldrekonfliktsaker

Ofte vil det være utfordrende å samle informasjon om og fra barn. Mange barn viser lite eller ingen tegn til skade, men vil ofte lide i stillhet. Barna som er ikke uttrykker hvordan de har det blir sjelden identifisert av barnehage, skole, helsesøster eller foreldrene selv (Sudland, 2021). På bakgrunn av det krevende arbeidet med foreldrene i slike saker vil det være viktig å snakke med barnet om deres opplevelse (Sudland & Neumann, 2021, s. 144).

Det er viktig for saksbehandlerne i undersøkelsesfasen å møte barnet for å sikre deres stemme. Barnet blir ofte informanter i slike saker, da foreldrenes historier er motstridende. Dermed blir det lagt mye ansvar på barnet i slike situasjoner, noe som ofte vil være uheldig (Sudland & Neumann, 2021, s. 145). Deres oppfatning og opplevelse av foreldrenes konflikt vil bidra til å vurdere hvordan barnet selv er berørt og hvordan barnet forholder seg til foreldrene.

Barnevernsansatte ønsker videre å gi barnet informasjon om bekymringen omkring saken, og hvorfor familien er i kontakt med barnevernet. Det vil være viktig å bygge tillit til både barnet og familien, noe som vil hjelpe de involverte til å uttrykke følelsene sine og forstå situasjonen de er i (Sudland, 2021, s. 9). Å skulle snakke med barnet om konflikten til foreldrene kan i flere tilfeller kunne forverre situasjonen for barnet, da barnet først i samtalen med barnevernet kan bli opplyst om at det er en pågående konflikt mellom mor og far (Rasmussen, 2022, s. 57).

Om barnet ønsker å delta forteller barnet ofte om en følelse av ensomhet og sorg over at familien ikke er en helhet lenger. De har vanskeligheter med å tilpasse seg den nye

familiesituasjonen, som ofte inneholder flytting mellom to ulike hjem. Barnet har ofte fokus på foreldrene i samtalen, i motsetning til foreldrene som har fokus på seg selv. Det kommer frem at barnet lever i en hverdag preget av uforutsigbarhet og utrygghet, hvor foreldrene i hovedsak er opptatt av å krangle (Gard & Wæhler, 2019).

Selv om å snakke med barn er en viktig del av arbeidet, er det ikke alltid at barnet selv ønsker å uttale seg. Barnet vil ofte befinne seg i en lojalitetskonflikt (Rasmussen, 2022, s. 57), og mange vil føle seg presset til å uttale seg om noe de selv ikke ønsker å snakke om, eller ikke ønsker å ta stilling til. Flere vil også oppleve at barnet blir instruert av foreldrene, noe som gjør det vanskelig å stole på det barnet forteller (Sudland & Neumann, 2021, s. 145). Andre studier viser derimot at barnets deltakelse vil påvirke samspillet mellom foreldrene og redusere konflikt (Nilsen et al., 2012, s. 39). Foreldre vil noen ganger også nekte barnevernsansatte å snakke med barnet, spesielt når foreldrene selv har opplevelse av å ikke få støtte fra barnevernstjenesten (Sudland & Neumann, 2021, s. 145).

5.5 Tilknytningsarbeid i råd og veiledning

Samlivsbrudd og skilsmisse vil innebære en form for atskillende fra foreldrene, da barnet kan oppleve at foreldrene ikke lenger har like stort fokus på barnets omsorgsbehov, men fokuserer mer på den intense konflikten som pågår. Om ikke foreldrene tar hensyn til barnet og barnets behov for emosjonell trygghet, kan det føre til at barnet utvikler en utrygg tilknytningsstil (Smith, 2010). Da tilknytnings- og relasjonskvaliteten mellom omsorgsgiverne og barnet har stor betydning for hvordan barnet utvikler en trygg tilknytning, vil hjelpetiltak være en egnet mulighet for foreldrene til å forstå at deres konflikt påvirker tilknytningen til barnet (NOU 2012:5, s. 15). Ved hjelpetiltak kan foreldrene lære om de ulike tilknytningsstilene som barnet kan utvikle, og veiledes i hvordan de som foreldre kan bidra til at barnet opplever en trygg tilknytning og en trygg base i foreldrene, noe som er essensielt for barnets trivsel og utvikling. Ofte vil det ikke være selve samlivsbruddet eller skilsmissen til foreldrene som har betydning for konsekvensene for barnets tilknytning. Viktigere vil det være hvordan foreldrene håndterer situasjonen, og hvorvidt de gir barnet emosjonell trygghet. Om relasjonen mellom foreldrene er støttende, vil de ofte utøve en omsorg som fremmer trygg tilknytning (Smith, 2010). Foreldrene som har vært i langvarig og intens konflikt trenger å bli påmint omsorgsansvaret de har overfor barnet, og hjelp til å ta øynene bort fra selve konflikten.

Det vil være viktig å huske på at det ikke er foreldrenes samhandling og konflikt som alene har påvirkning på om barnet utvikler en trygg tilknytning eller ikke. Jo flere risikofaktorer som er tilstede, jo større vil sjansen være for at et barn utvikler en utrygg tilknytning. Risikofaktorer som barnets kognitive utviklingsnivå, foreldrenes psykologiske tilpasning, lav sosial støtte, stress i hverdagen og sosioøkonomisk status spiller også en rolle i utviklingen av tilknytningsstil (Belsky & Fearon, 2008, s. 36-37).

6.0 Oppsummering og avslutning

Formålet med denne litteraturstudien har vært å belyse hvilken rolle barnevernstjenesten har når foreldrenes konflikt kan gå utover omsorgen deres for barnet. Oppgaven vil nå komme med en kort oppsummering av de mest sentrale poengene i oppgaven.

Noe som går igjen er at barnevernsansatte opplever det som utfordrende og tidkrevende å jobbe med slike saker. Dette var noe jeg også kjente på i løpet av min praksisperiode i Barne- og familietjenesten. Det vil være utfordrende for barnevernsansatte å definere sin rolle og finne de rette hjelpemidlene som skal brukes. De må kunne identifisere hva foreldrene trenger hjelp med, og hvordan en kan nå frem for best mulig resultat. Arbeidet med foreldrekonflikter tar også mye tid og ressurser fra barnevernstjenesten (Sudland, 2019, s. 249).

Barnevernsansatte må vite hvordan de skal møte foreldrene, noe som er utfordrende da møtene ofte er preget av destruktiv kommunikasjon, motstridende fortellinger, fordeling av skyld og angrep på den andre forelder. Det er viktig at barnevernsansatte ikke velger side, og har en holdning hvor begge partene føler seg sett og hørt, uten en følelse av å bli avvist (Rasmussen, 2022, s. 55). Barnevernsansatte kan også i flere tilfeller være usikre på hva de har myndighet til å gjøre og hva deres ansvarsområde innebærer, da det vil være vanskelig å balansere mellom barneloven og barnevernsloven (Barne- og familiedepartementet, 2013). Det blir også beskrevet at familiene kan oppleves å bli en kasteball mellom systemer, da de ofte i tillegg til å ha samtaler med barnevernet også møter til familievernkontoret for mekling (Christiansen & Kojan, 2016, s. 101).

Videre kan det være vanskelig å definere hva som er god nok omsorg, og når grensen til omsorgssvikt er nådd. De ansatte benytter skjønnsvurderinger i arbeidet, noe som gjør at hver enkelt må vurdere, i samråd med kolleger, om vilkårene er tilstede (Sudland, 2023). Beslutter barnevernstjenesten å sette inn tiltak, vil det ofte være hjelpetiltak i form av råd og veiledning som blir valgt. Råd og veiledningen bygger på foreldrenes ressurser, og skal bidra til at

foreldrene klarer og samarbeide og kommunisere på en konstruktiv måte. Barnevernsansatte skal hjelpe foreldrene med å rette fokuset på barnets og dens trivsel og utvikling, samt lære foreldrene å se hvordan konflikten mellom dem kan gi konsekvenser for barnet. Råd og veiledning er en del av barnevernstjenestens frivillige hjelpetiltak, og svarer til hensynet om det mildeste inngreps prinsipp (Bunkholdt & Kvaran, 2015). Likevel kan det stilles spørsmål om hvor frivillig og lite inngripende familien opplever tiltaket, da deres rett til privatliv og familieliv kan oppleves å bli krenket.

En annen viktig dimensjon i arbeidet med foreldrekonflikter i barnevernet vil være å sikre barnets stemme, da informasjon som barnet kan komme med gir barnevernstjenesten bedre beslutningsgrunnlag (Sudland & Neumann, 2021, s. 145). Ofte vil det være utfordrende å sikre barnets stemme, da barn kan velge å ikke uttale seg. Barnet befinner seg ofte i en lojalitetskonflikt mellom foreldrene, noe som gjør at de velger å ikke utnytte sin medvirkningsrett (Rasmussen, 2022, s. 57).

Gjennom denne oppgaven har jeg fått større innsikt i barnevernets rolle i foreldrekonfliktsaker, både gjennom mottaks-, undersøkelses- og tiltaksfasen. Jeg har sett på hvilke utfordringer barnevernsansatte ofte støter på, og hvordan disse på best mulig vis kan håndteres. Jeg har fått innblikk i hvordan barnet kan bli påvirket av foreldrenes konflikt, og hvor viktig det er at barnet får en opplevelse av emosjonell trygghet.

Litteraturliste;

Barnelova. (1981). Lov om barn og foreldre (LOV-1981-04-08-7). Lovdata.

<https://lovdata.no/lov/1981-04-08-7>

Barnekonvensjonen. (1989). Konvensjon om barnets rettigheter (20-11-1989 nr. 1

Multilateral). Lovdata. <https://lovdata.no/traktat/1989-11-20-1>

Barneombudet. (2012). *Barnas stemme stilner i stormen. En bedre prosess for barn som opplever samlivsbrudd.*

<https://www.barneombudet.no/uploads/documents/Publikasjoner/Fagrappporter/Barnas-stemme-stilner-i-stormen.pdf>

Barnevernsloven. (2021). Lov om barnevern (LOV-2021-06-18-97). Lovdata.

<https://lovdata.no/lov/2021-06-18-97>

Barne- og familiedepartementet. (u.å.). *Retningslinjer om hjelpetiltak, jf. barnevernloven §4-*

4. Hentet fra Regjeringen: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/retningslinjer-om-hjelpetiltak-jf.-barnevernloven--4-4/id2482116/?ch=2>

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (u.å.). *Ny barnevernslov.* Hentet 03.april 2023 fra

<https://www.bufdir.no/fagstotte/barnevern-oppvekst/ny-barnevernslov/>

Barne- og likestillingsdepartementet. (2013). *Forholdet mellom barnevernloven og barneloven: Barneverntjenestens rolle der foreldrenes konflikter går ut over barnets omsorgssituasjon.* (Q-1211B).

<https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/skjema/bua/rapportering20barnevern/veileder.forholdet.mellom.barneloven.og.barnevernloven.pdf>

Belsky, J. & Fearon, R. M. P. (2008). Precursors of attachment security. In J. Cassidy & P.R. Shaver (Eds.), *Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications* (pp. 295-316). The Guilford Press.

Bunkholdt, V., & Kvaran, I. (2015). *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid.* Gyldendal

Akademisk.

Christiansen, Ø., & Kojan, B. H. (2016). *Beslutninger i barnevernet*. Universitetsforlaget.

Dalland, O. (2020). *Metode og oppgaveskriving* (7.utg.). Gyldendal Akademisk.

FN-sambandet (2023, 07. Februar). *Barnekonvensjonen*. Hentet 11. april 2023 fra <https://www.fn.no/om-fn/avtaler/menneskerettigheter/barnekonvensjonen>

Gard, H. S., & Wæhler, T. (2019, august 20). *Slik hjelper vi barn i høykonfliktfamilier*. Hentet fra Fontene: <https://fontene.no/fagartikler/slik-hjelper-vi-barn-i-hoykonfliktfamilier-6.47.636568.4e83e5b5d8>

Gulbrandsen, W. (2013). Foreldrekonflikter etter samlivsbrudd: En analyse av samspill og kilder til det fastlåsende. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 50(6), 538-551.

Haugen, G. M. D., Paulsen, V. & Berg, B. (2012). *Foreldre og barns erfaringer i møte med barneverntjenesten i Trondheim kommune*. Trondheim NTNU Samfunnsforskning. <https://samforsk.no/uploads/files/Publikasjoner/foreldre-og-barns-erfaringer-i-mote-med-barneverntjenesten-i-trondheim-kommune.pdf>

Haugli, T. (2012). Hensynet til barnets beste. I N. Høstmælingen, E. S. Kjørholt & K. Sandberg (Red.), *Barnekonvensjonen: barns rettigheter i Norge* (2. utg., s. 51-72). Universitetsforlaget.

Heggdalsvik, I. K. (2020). Fastlåste foreldrekonflikter: En analyse av familierapeuters skjønnsutøvelse i saker med høy konflikt. *Fokus på familien*, 48(2), 74-95. <https://doi.org/10.18261/issn.0807-7487-2020-02-02>

Helland, M. S., & Borren, I. (2015). *Foreldrekonflikt; identifisering av konfliktnivåer, sentrale kjennetegn og risikofaktorer hos høykonfliktpar*. (Rapport 2015:3). Folkehelseinstituttet. <https://www.fhi.no/globalassets/dokumenterfiler/rapporter/2015/rapport-20153-foreldrekonflikt-pdf.pdf>

- Jevne, K. S. (2017). Barnevernssaker med foreldrekonflikter: Forhandlinger om problemforståelser og handlingsrom når det er bekymringer for barn som har to hjem. [Doktoravhandling, Universitetet i Oslo].
<https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/55752/PhD-Kari-S-Jevne-2017.pdf>.
- Jevne, K. S. & Ulvik, O. S. (2012). Grensearbeid: Barnevernets møte med foreldrekonfliktsaker. *Fontene forskning*, 2/12, s. 18-32
- Johannessen, A., Tufte, P. A. & Christoffersen, L. (2016). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (5. utg.). Abstrakt forlag.
- Kløvfjell, P. & Skippervik, A. (u.å). *Hvor frivillig er en frivillig plassering?* Barnevernsportalen. <https://www.barnevernsportalen.no/single-post/hvor-frivillig-er-en-frivillig-plassering>
- Kvello, Ø. (2015). *Barn i risiko: skadelige omsorgssituasjoner* (2.utg.). Gyldendal Akademisk.
- Nilsen, W., Skipstein, A. & Gustavson, K. (2012). *Foreldrekonflikt, samlivsbrudd og mekling: konsekvenser for barn og unge*. (Rapport 2012:2). Folkehelseinstituttet.
<https://www.fhi.no/globalassets/dokumenterfiler/rapporter/2012/rapport-2012-foreldrekonflikt-samlivsbrudd-og-mekling-konsekvenser-for-barn-og-unge-pdf.pdf>
- NOU 2015:2. (2015). *Bedre beskyttelse av barns utvikling: Ekspertutvalgets utredning om det biologiske prinsipp i barnevernet*. Barne- og familiedepartementet.
<https://www.regjeringen.no/contentassets/e212cdbe211d4e699983049c3070870e/nou/pdfs/nou201220120005000dddpdfs.pdf>
- Rasmussen, J. H. (2022). *Barnevernsansattes møte med foreldrekonflikter*. [Masteroppgave, OsloMet]. https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/bitstream/handle/11250/3020837/Rasmussen_SBV_2022.pdf?sequence=1&isAllowed=y

- Saltnes, E. (2018, 29. januar). Norsk barnevern og retten til familieliv. *Visma Blogg*.
<https://www.visma.no/blogg/norsk-barnevern-og-retten-til-familieliv/>
- Smith, L. (2012). FNs konvensjon om barnets rettigheter. I N. Høstmælingen, E. S. Kjørholt & K. Sandberg (Red.), *Barnekonvensjonen: barns rettigheter i Norge (2. utg., s. 17-30)*. Universitetsforlaget.
- Smith, L. (2010). Tilknytning og omsorg for barn under tre år når foreldre går fra hverandre. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 47(9), 804-811.
- Stang, E. G. (2012). Barns rett til familie og omsorg, særlig om barnevernet. I N. Høstmælingen, E. S. Kjørholt & K. Sandberg (Red.), *Barnekonvensjonen: barns rettigheter i Norge (2. utg., s. 157-185)*. Universitetsforlaget.
- Statistisk sentralbyrå. (2023). Fødte.
Hentet fra: <https://www.ssb.no/befolkning/fodte-og-dode/statistikk/fodte>
- Statistisk sentralbyrå. (2022). 10674: Meldinger til barnevernet, etter konklusjon, innhold i meldinga, kven som melde saka og alder 2013-2021. Hentet fra:
<https://www.ssb.no/statbank/table/10674/>
- Sudland, C. (2023). «Hva gjør vi nå?»: Alvorlige foreldrekonfliktsaker i barnevernet. [Doktorgradsavhandling]. OsloMet.
- Sudland, C. (2021). Child protection investigations of child custody cases in Norway: caseworkers' obstacles and coping strategies. *Nordic Social Work Research*.
<https://doi.org/10.1080/2156857X.2021.1972329>
- Sudland, C. (2019). Challenges and dilemmas working with high-conflict families in child protection casework. *Child & Family Social Work*, 25(2), 248-255.
<https://doi.org/10.1111/cfs.12680>
- Sudland, C. & Neumann, C. B. (2020). Should we take their children?

Caseworkers' negotiation of 'good enough' care for children living with high-conflict parents. *European Journal of Social Work*.

<https://doi.org/10.1080/13691457.2020.1805588>

Sudland, C. & Neumann, C. B. (2021). «For det er jo alvorlige saker» - barnevernets møte med fastlåste foreldrekonflikter. *Tidsskrift Norges barnevern*, 98(2), 136-152.

<https://doi.org/10.18261/ISSN1891-1838-2021-02-05>

Tetzchner, S. V. (2012). *Utviklingspsykologi*, (2.utg). Gyldendal Akademisk.

